

Beleidsplan Campesina Forestal 2024-2025

Inleiding

Dit is het beleidsplan van de Stichting Campesina Forestal en onze lokale uitvoerende partnerorganisatie Asociación Campesina Forestal voor het jaar januari 2024 t/m december 2025. Inhoud:

- I. Achtergrond - 1
- II. Missie en Doelstelling - 3
- III. Ambitie - 4
- IV. Strategie - 5
- V. Risicomanagement - 5
- VI. Financiën en Bestuur - 6

I. Achtergrond

Over de oprichting van Stichting Campesina Forestal

Stichting Campesina Forestal (vertaling: Stichting Boer Bosrijk) is een particulier initiatief van Julia Attevelt en Julio Nina Cusiyupanqui, opgericht in augustus 2023. De stichting ondersteunt de boerengemeenschappen in de Peruaanse Andes om de onbenutte delen van hun land te herbebossen in ruil voor directe betalingen in de loop van de tijd, terwijl de bomen het werk doen om nieuwe ecosystemen te creëren. Het is een kleinschalige organisatie met vrijwilligers zonder winstoogmerk en beloningssysteem.

De stichting is werkzaam in Nederland en nauw verbonden met de partnerorganisatie in Peru die de werkzaamheden lokaal uitvoert: Asociación Campesina Forestal. De Peruaanse Stichting dient om gelden te ontvangen van Stichting Campesina Forestal en binnen Zuid Amerika, waarmee uiteindelijk het grootste deel van de projectkosten lokaal betaald en geadmineistreerd kunnen worden. De Nederlandse Stichting Campesina Forestal en Asociación Campesina Forestal werken samen bij alle belangrijke besluitvorming en werken vanuit dit gezamenlijke beleidsplan.

Een korte geschiedenis van de positie van de boer (campesino) in Peru

Onze voornaamste doelgroep zijn de boeren in de Andes. Het volk in het land wat nu Peru heet werd lange tijd overheerst door het Spaanse bewind na de verovering in de 16e eeuw, zo ook de inheemse boeren bevolking (voornamelijk de Quechua bevolking in de Andes), die

gehoorzaam moest zijn aan de Spaanse landeigenaren (zogenoemde Hacendados). Ondanks de onafhankelijkheid van Peru, een proces dat plaatsvond in de jaren 1821-1824, veranderde er echter weinig voor de positie van de inheemse (boeren) bevolking en werd in veel gevallen zelfs slechter. In de praktijk bleven de 'Hacendados' grootgrondbezitters, mochten hun grondbezit blijven uitbreiden, de inheemse bevolking moest gehoorzamen aan de grootgrondbezitters en mochten niet deelnemen aan onderwijs.

De positie van de boer veranderde uiteindelijk wel in de jaren 1969-1978 met de zogenoemde 'Reforma Agraria' (Agrarische Reformatie) wat een einde maakte aan de overheersing van de 'Hacendados' en de organisatie op het platteland herstructureerde in coöperaties en traditionele boerengemeenschappen die tegenwoordig de grote stukken land beheren. Hoe de boeren zich vervolgens hebben kunnen ontwikkelen hangt af van de regio. In de hooglanden (waar veel boeren naartoe waren gevlucht tijdens de kolonisatie) leven de boeren nog steeds rond de armoedegrens. Voor deze gebieden is het nodig om strategieën te vormen die leiden tot duurzame ontwikkeling van de gemeenschappen.

Bodemverarming in de hooglanden van Peru

Degradatie van de bodem is een groot probleem in de hooglanden van de Peruaanse Andes en wordt veroorzaakt door de aantasting van de vegetatie en vruchtbaarheid. Ze werken op elkaar in en veroorzaken een neerwaartse spiraal van toenemende schade aan ecosystemen en menselijke armoede.

Bodemosie is de laatste stap in het afbraakproces waarbij de bovenste laag van de bodem wordt verwijderd, waaruit planten de meeste voedingsstoffen en water halen. Wanneer deze bovengrond door wind of water wegglijdt, wordt het land rotsachtig, verliest het zijn vruchtbaarheid en het grootste deel van zijn infiltratiecapaciteit door water.

Erosie veroorzaakt niet alleen schade daar waar deze optreedt. Er infiltreert door erosie ook minder regenwater in de bodem en krijgt daardoor geen kans om te worden opgeslagen. Het water stroomt vervolgens snel van het oppervlak naar de rivieren en is er ook meer kans op overstromingen.

Meer dan 90% van de hooglanden in de Andes van Peru heeft de staat van erosie bereikt, de eindstap in het degradatieproces. Dit betekent dat de Andes in een ernstige staat van degradatie verkeert.

De belangrijkste oorzaken van de bodemverarming zijn overbegrazing, bosbranden, ploegen en houtkap. Vooral de Andes hebben ook te maken met extreme weersomstandigheden, die allemaal toenemen als gevolg van de opwarming van de aarde. Het kan 's nachts vriezen en op dezelfde dag overdag zeer hoge temperaturen bereiken. De neerslag is vaak volledig afwezig in het droge seizoen, en steeds intensiever en korter in het regenseizoen.

Bodemverarming en armoede

Erosie doet zich zowel voor op onbebouwde gebieden als op de akkers waar voedsel verbouwd wordt. Wanneer er door erosie geen vruchtbare bodemlaag meer is, neemt de productiviteit van het land af en verliezen boeren een essentiële hulpbron voor het verbouwen van voedsel en het bouwen van grondstoffen. Om deze reden zijn bodemdegradatie en armoede in boerengemeenschappen direct met elkaar verbonden. Arme grond veroorzaakt op deze manier arme mensen, en uiteindelijk een noodzaak voor inwoners van plattelandsgemeenschappen om naar andere regio's te migreren.

Het tegengaan van bodemverarming en armoede met bomen

Degradatie van de bodem kan worden teruggedraaid door adequaat beheer van het land met behulp van bomen. Het aanplanten van bomen is een natuurlijke oplossing om degradatie en erosie te herstellen. De hoeveelheid organisch materiaal en de bodemvruchtbaarheid zullen geleidelijk toenemen. De bodem wordt zo minder compact en de natuurlijke infiltratiecapaciteit voor regenwater zal verbeteren, waardoor er minder water verloren gaat als oppervlakkige afstroming of verdamping. Bodemerosie zal afnemen en uiteindelijk verdwijnen. Als gevolg hiervan kan er weer voedsel groeien voor de dieren en de mensen. Bovendien kunnen de bomen zelf ook een sterke economische waarde opleveren voor berggemeenschappen. In de Andes zijn er miljoenen hectare land te vinden wat door boerengemeenschappen gezamenlijk wordt beheerd, (nog) geen bestemming heeft, en geschikt is voor de aanplant van bossen.

II. Missie en Doelstelling

Bomen zijn van fundamenteel belang voor al het leven op aarde. Ze voorzien ons van zuurstof, voedsel, water, comfortabele temperaturen & luchtvochtigheid en schone lucht. Om deze redenen zijn ze essentieel voor biodiversiteit, het tegengaan van de klimaatverandering en zo ook voor het voortbestaan van de mensheid.

De bossen in Peru en op de wereld verdwijnen echter in een alarmerend tempo, omdat mensen meer mogelijkheden zien om bomen te gebruiken dan om ze te laten groeien. De klimaatverandering en verlies van biodiversiteit gaan onverminderd door. Dus waar we kunnen moeten zoveel mogelijk de kans grijpen om te (her)bebossen.

In de hooglanden van Peru verarmt de grond en zijn de mensen erg kwetsbaar voor klimaatverandering, wat gevaren met zich meebrengt voor de voedsel- en bestaanszekerheid in de boerengemeenschappen. Dat moet anders.

Daarom wil Stichting Campesina Forestal de creatie van bossen versnellen in de Peruaanse Andes. Onze missie is om de boerengemeenschappen, die het overgrote deel van het land bezitten, in staat te stellen om hun levenskwaliteit te verbeteren door het laten groeien van bomen. We ondersteunen hen om de onbenutte delen van hun land te herbebossen in ruil voor directe betalingen in de loop van de tijd, terwijl de bomen het werk doen om nieuwe ecosystemen te creëren. Zo verbannen we armoede en herstellen we de natuur.

III. Ambitie

Met onze jonge Stichting focussen we ons als eerste op het slagen van het volgende project: Bosque Próspero (vertaling: Welvarend Bos). In de komende 10-15 jaar wil Campesina Forestal samen met de boeren gemeenschap Qquenco (vlakbij de bergstad Cusco) 1 miljoen bomen planten. Dit is een van de grootste herbebossings-initiatieven in het zuiden van Peru wat rond de 1000 hectare bos zal opleveren. We werken samen met honderden kleine boeren om inkomens kansen op de lange termijn te creëren door bomen te laten groeien op onderbenutte delen van hun land. Het concept Bosque Próspero is zeker geschikt voor uitbreiding. Het kan vervolgens een model zijn voor talloze andere gemeenschappen in de Andes met veel onbenut land.

Nieuwe vormen van inkomen voor Peruaanse boeren

Het project Bosque Próspero wordt speciaal ontworpen zodat het bos het leven verbetert van Peruaanse boeren, waardoor er ook motivatie is om het bos goed te onderhouden. Dit doen we door nieuwe vormen van inkomen te introduceren, zoals:

- Rechtstreekse betalingen aan boeren en grootschalige werkgelegenheid voor de bouw van boomkwekerijen, het planten van bomen en het laten groeien van de bomen.
- Zorgen dat het bos de huidige activiteiten van de boeren, met name veeteelt en landbouw, versterkt. Dit doen we met behulp van agroecologische agroforestry-systemen.
- Boeren helpen bosbedrijven op te bouwen door producten te creëren en te verkopen uit de bossen die ze verbouwen, zoals het verkopen van eetbare paddenstoelen en het leveren van hoogwaardige houtbewerking.
- Het bos als geheel wordt zo aangelegd dat het aantrekkelijk wordt voor nationaal en internationaal toerisme.
- Verder verkennen we de mogelijkheden om met de boeren de carbon credit markt te betreden.

Aanvullende voordelen

Er zijn verschillende aanvullende voordelen voor de boerengemeenschap, zoals:

- Het bos zorgt voor klimaatadaptatie en veerkracht in de gemeenschap, zodat er bijvoorbeeld minder gevaar is dat oogsten mislukken veroorzaakt door extreme weersomstandigheden zoals droogtes, overstromingen en hogere temperaturen.
- Het bos zal de huidige activiteiten van landbouw en veeteelt alleen maar verbeteren omdat de algehele vruchtbaarheid van het land hoog gaat en er meer voedsel te vinden is voor de dieren.

IV: Strategie

1. December 2023 - maart 2024: Ons doel is om in dit komende plantseizoen in ieder geval 10.000 bomen te planten via Campesina Forestal voor het project Bosque Próspero. Met deze hoeveelheid bomen bouwen we de ervaring op die nodig is om in de komende 10-15 jaar 1 miljoen bomen te planten. Belangrijke vaardigheden die we willen beheersen zijn:
 - Digitaal ontwerpen van het bos
 - Bomenplant technieken
 - Onderhouden en beschermen van de bomen
 - Meten van impact, evalueren en monitoren van de boomaanplant
 - Ontwikkelen van de nodige cursussen voor de lokale gemeenschap
2. In het plantseizoen december 2024 - maart 2025 stellen we ons tot doel om 50.000 bomen en elk volgend jaar 100.000 bomen.
3. Zo bereiken we het planten van 1 miljoen bomen voor het project Bosque Prospero rond 2035.

V: Risicomanagement

Het aangeplante bos kent verschillende bedreigingen. Hieronder geven we weer en welke mogelijkheden we zien om deze te voorkomen:

Risico	Oplossing
Aantasting van jonge boompjes door loslopend vee	Het maken omheiningen rond jonge bomen
Boomziektes	Diversiteit van planten in de aanleg van het bos en (natuurlijke) bestrijdingsmiddelen
Watertekort in het droogseizoen	Bewaterings-systeem
Bosbranden	<ul style="list-style-type: none"> • Brandweerteam voor preventie en bestrijding • In het ontwerp van het bos zorgen dat de toegankelijkheid voor brandweer • Brand-barrières maken • Gecontroleerd branden in tijden van droogte rondom de gemeenschappen
Conflicten binnen of tussen gemeenschappen	Om het een succesvol gemeenschappelijk welvend bos te laten worden, werken we aan het opzetten van een coöperatie met de boeren

VI: Financiën & Bestuur

Stichting Campesina Forestal kent geen winstoogmerk. Alle gelden die wij ontvangen zijn bestemd voor en worden geheel overgemaakt aan de door de stichting geselecteerde effectieve betalingen en middelen om de boeren te ondersteunen om hun grond te (her)bebossen.

In de komende jaren wil Stichting Campesina Forestal in de eerste plaats zorg dragen voor de financiering van het project Bosque Próspero. Dit doen wij door bomen te verkopen direct fonds-aanvragen te doen voor andere nodige voorzieningen zoals een bewateringssysteem, materiaalkosten om de bomen te beschermen, materiaalkosten voor een brandweerteam of benodigdheden in de boomkwekerij.

Werving van gelden

Stichting Campesina Forestal werft gelden op verschillende manieren:

- giften van particuliere maand- en jaar donateurs
- donaties van Stichtingen en Vermogensfondsen
- Opbrengsten van eenmalige acties

Om dit voor elkaar te krijgen doen we o.a. aan e-mailmarketing, social media posts en schrijven we direct fondsen aan.

Vermogen stichting

Het vermogen van de Stichting wordt conform de statuten van de Stichting gevormd door:

- subsidies en donaties;
- schenkingen, erfstellingen en legaten;
- alle andere verkrijgingen en baten.

Het vermogen blijft beperkt tot het vermogen dat nodig is voor de continuïteit van de Stichting. Het vermogen kan wisselen als de opbrengst uit donaties en acties wordt gebruikt voor meerjaren projecten. D.w.z. dat de stichting een reserve aanhoudt om de langetermijnbeloften in te kunnen lossen.

Beschikking en beheer over het vermogen

- Het bestuur van de stichting bestaat uit 3 leden in Nederland.
- De bestuursleden in Nederland ontvangen geen beloningen.
- Het aantal leden wordt door het bestuur met algemene stemmen vastgesteld.
- Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester.
- Het bestuur is belast met het besturen van de Stichting
- Het bestuur vertegenwoordigt de Stichting. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt mede toe aan twee gezamenlijk handelende bestuursleden.

- Het bestuur kan volmacht verlenen aan één of meer bestuursleden, alsook aan derden, om de stichting binnen de grenzen van die volmacht te vertegenwoordigen.
- Ieder bestuurslid heeft recht tot het uitbrengen van één stem. Voorzover deze statuten geen grotere meerderheid voorschrijven worden alle bestuursbesluiten genomen met volstreekte meerderheid van de geldig uitgebrachte stemmen.

Per einde van ieder boekjaar worden de boeken van de stichting afgesloten. Daaruit worden door de penningmeester een balans en staat van baten en lasten over het geëindigde boekjaar opgemaakt. Deze jaarstukken worden binnen zes maanden na afloop van het boekjaar aan het bestuur aangeboden.

Kostenstructuur

De jaarstukken worden door het bestuur vastgesteld. De jaarrekening zal een duidelijke kostenstructuur geven, waarin de overheadkosten en kosten voor publiciteit worden benoemd. Zowel de begroting van 'Stichting Campesina Forestal' in Nederland als 'Asociación Campesina Forestal' zullen in de jaarrekening worden opgenomen.